

8.4 Tekninen lautakunta

8.4.1 Tekniset palvelut

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	Muutos%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	4 014 897	3 251 579	3 403 227	5 %	3 377 227	3 427 227
Valmistus omaan käyttöön	37 603	30 000	30 000	0	30 000	30 000
Toimintakulut	-3 098 288	-2 936 955	-3 077 399	-5 %	-3 076 838	-3 137 870
Toimintakate yhteensä	954 213	344 623	355 828	3 %	330 389	319 357

Vastuuhenkilö: Tekninen palvelupäällikkö

Vastuualueen toiminta:

Tekniset palvelut ylläpitävät, kehittävät ja vahvistavat Vesilahden ympäristöä edistään kuntalaisten hyvinvointia, turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Teknisiin palveluihin kuuluvat tekninen hallinto, kiinteistöpalvelut, liikenneväylät ja yleiset alueet sekä tukipalvelut.

Kiinteistöpalveluihin kuuluu Vesilahden kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito, korjaukset ja tekninen kunnossapito. Toiminnan tavoitteena on kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen, tilojen tarkoituksenmukainen käyttö sekä turvallisten ja terveellisten toimintaympäristöjen varmistaminen. Teknisten palveluiden tehtäviin kuuluu myös kiinteistöhuollon ja isännöinnin tuottaminen kunnan omistamalle Vesilahden Kuntakiinteistöt Oy:lle.

Liikenneväylät ja yleiset alueet kattavat kaavatiet, kevyenliikenteenväylät, katuvalaistuksen, puistot, uima- ja venerannat, leikkikentät, ulkoliikuntapaikat ja muut yleiset alueet. Teknisten palveluiden tehtävänä on huolehtia näiden alueiden suunnittelusta, rakennuttamisesta, ylläpidosta ja kunnossapidosta. Toimintaa ohjaavat kuntastrategian lisäksi alueidenkäyttöön, liikenteeseen, ilmastotyöhön ja energiatehokkuuteen liittyvät suunnitelmat ja sitoumukset sekä seudullinen yhteistyö.

Tukipalvelut tuottavat ruoka-, siivous- ja kuljetuspalveluita kunnan eri hallinnonaloille ja muille asiakkaille. Ruokapalveluissa tehdään yhteistyötä Pirkanmaan Voimia Oy kanssa, joka tuottaa ateriapalvelut kunnan kohteisiin. Tukipalveluiden tehtävänä on huolehtia palveluiden toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä sekä kehittää toimintaa taloudelliset ja toiminnalliset reunaehdot huomioiden.

Toimintaympäristö ja näkemys tulevast:

Vuonna 2027 teknisten palveluiden toimintaa ohjaavat suunnitelmallinen kiinteistöjen ja katuverkon kunnossapito, palveluympäristöjen kehittäminen sekä kunnan kasvun edellyttämien palveluiden ja infrastruktuurin turvaaminen. Vesilahden kuntastrategian 2026–2030 tavoitteista teknisten palveluiden toiminnassa korostuvat kestävä kasvu ja talous sekä luonnonläheisen ja viihtyisän elinympäristön kehittäminen. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä investointien suunnittelua, ennakointia, kustannustehokkuutta ja ympäristövastuun huomioimista.

Kiinteistöjen suunnitelmallisia korjauksia ja saneerauksia jatketaan pitkän tähtäimen suunnitelmien mukaisesti. Kiinteistöstrategia vuosille 2024–2028 ohjaa kiinteistöomaisuuden hallintaa, ja vuoden 2027 aikana valmistaudutaan strategian päivittämiseen seuraavalle kaudelle. Uuden päiväkodin rakentaminen ajoittuu vuosille 2027–2028. Kiinteistöjen ylläpidossa painottuvat edelleen energiatehokkuuden parantaminen, kustannusten hallinta sekä rakennusten arvon ja käyttökelpoisuuden säilyttäminen.

Hakelämpölaitokset siirtyivät kunnan omistukseen vuoden 2026 alussa. Siirtymäajan sopimuksen mukaisesti Valkkisten Lämpö Oy toimittaa hakkeen ja avustaa laitosten korjaus- ja ylläpitotehtävissä vuoden 2027 loppuun saakka. Teknisiin palveluihin rekrytoitu henkilö vastaa jatkossa laitosten hoidosta. Omistuksen siirtyminen lisää teknisten palveluiden omaa vastuuta laitosten toiminnasta ja edellyttää toimivan ylläpidon sekä lämmöntuotannon jatkuvuuden varmistamista.

Liikenneväylien kunnossapidossa keskeisenä haasteena on kaavateiden korjausvelan kasvu. Katujen ja teiden peruskorjauksia tulee jatkaa vuosittain, jotta liikenneväylien kunto ja turvallisuus voidaan turvata pitkällä aikavälillä. Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelma on tarkoitus päivittää vuoden 2027 aikana. Lempäälän ja Vesilahden välisen, maantien 301 yhteyteen suunnitellun kevyen liikenteen väylän osalta tavoitteena on edistää hankkeen suunnittelua ja mahdollistaa rakentamisen käynnistyminen vuosina 2027–2028. Yleisten alueiden kehittämisessä jatketaan uusien asuinalueiden leikkikenttien rakentamista ja parannetaan liikuntapaikkojen palveluympäristöjä.

Vesilahden kasvu näkyy teknisissä palveluissa uusien alueiden rakentamisen ja ylläpidon tarpeina. Useita uusia asuinalueita valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä, minkä jälkeen uusien alueiden rakentaminen on vuonna 2027 vähäisempää. Uusien rakennusten ja alueiden käyttöönotto kasvattaa kuitenkin ylläpidon ja kunnossapidon tarvetta sekä vaikuttaa käyttötalouden menoihin.

Teknisten palveluiden talouteen kohdistuu paineita kiinteistöjen ja katuverkon korjausvelan, rakentamis- ja ylläpitokustannusten sekä energia- ja lämmityskustannuksiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Toiminnan suunnittelussa on tärkeää sovittaa yhteen kiinteistöomaisuuden kunnossapito, palvelutason säilyttäminen, kasvavan kunnan tarpeet ja talouden tasapaino. Lisäksi ruokapalveluiden tulevaa palvelumallia selvitetään vuoden 2027 aikana, jotta palveluiden järjestämisen vaihtoehtoja voidaan arvioida pitkän aikavälin toiminnalliset ja taloudelliset näkökulmat huomioiden.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta:

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan on tarkoitus varmistaa, että toimialojen ja kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Kuntalain mukaan valtuuston tulee hyväksyä perusteet sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Vesilahden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 31.8.2020 §40.

Vesilahden kunnan hallintosäännön 10. luvun 2 §:n mukaan lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle. Vesilahden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan toimialajohtajan tehtävä on varmistaa toimialansa valvonnan asianmukaisuus kunnan voimassa olevien ohjeiden mukaisesti ja esihenkilöt ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa.

Kunnan strategia, talousarvio, hallintosääntö ja visio toimivat keskeisinä toimintaa ohjaavina asiakirjoina. Strateginen johtaminen ja kehittäminen pohjautuvat valtakunnallisiin, seudullisiin sekä kunnan suunnitelmiin, sääntöihin ja ohjeistuksiin. Suunnitelmia ja ohjeistuksia päivitetään vuosittain tai tarvittaessa.

Lautakunta seuraa viranhaltijoiden tekemiä päätöksiä ja kunnanhallitus seuraa lautakuntien päätöksiä. Asianosaisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus kunnan päätöksistä tai kantelu aluehallintovirastolle kunnan toiminnasta.

Vesilahden kunnan hallintosäännön 8. luvun §2 mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti. Lautakunnalle raportoidaan talouden toteutumasta kunnanhallituksen hyväksymän täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti. Koko vuoden seuranta tapahtuu ohjeiden mukaisesti tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Lautakunta päättää ostolaskujen hyväksyntäoikeuksista talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Vesilahden kunnassa on käytössä Granite-järjestelmä. Graniten avulla toteutetaan sekä kokonaisvaltaisen riskienhallinnan (toiminnalliset, taloudelliset, tekniset, maine- ja muut riskit) että työsuojelun riskien seuranta. Ohjelmalla tehdään ”läheltä piti” –tilanteisen ilmoitukset sekä nimettömät väärinkäytösilmoitukset (ilmoittajansuojelukanava). Tietosuojaa koskeva vaikutuksien arviointi (DPIA) tehdään myös järjestelmän avulla.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 12.6.2023 §86 Vesilahden kunnan valmiussuunnitelman ja toimialat päivittivät valmiussuunnitelmansa syksyn 2023 aikana. Alueellisen evakuointisuunnitelman laatiminen on käynnistynyt vuoden 2024 aikana osana sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen yhteensovittamisesta vastaavan ryhmän työskentelyä.

Vesilahden kunta on yhtenä Tampereen kehyskuntana mukana seudun ICT-yhteistyössä. Tietoturvaan ja tietosujoaan liittyvää osaamista tulee säilyttää ja kehittää myös Vesilahden omassa organisaatiossa.

Toimiala vastaavat omien sopimustensa osalta sopimusvalvonnasta.

Hallintosäännössä on määritelty ratkaisuvallat hankintojen ja luovutusten osalta. Kunnan hankinnoissa käytetään pääasiassa Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy:n kilpailuttamia sopimustoimittajia. Mahdolliset kilpailuttaminen toteutetaan hankintalain ja Vesilahden kunnan hankintaohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yhteisen kehyskuntien hankintaohjeen 3.6.2024 §114.

Informatiiviset tunnusluvut:

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kaavatiet (km)	41,57	43,5	43,9	44,5	44,5
Kevyenliikenteenväylät (km)	10,95	12,0	11,5	11,5	11,5
Kiinteistöjen määrä (kpl)	22	23	22	22	22
Leikkikentät, uima- ja venerannat ja ulkoliikuntapaikat (kpl)	23	24	25	26	27
Energiatohokkuutta parantavien hankkeiden määrä	1	1	1	1	1

8.4.2 Vesi- ja viemärlaitos

	TP 2025	MTA 2026	TA 2027	Muutos%	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	385 603	370 000	495 000	34 %	630 000	630 000
Toimintakulut	-18 351	-30 455	-49 014	-61 %	-49 994	-50 994
Toimintakate yhteensä	367 252	339 545	445 986	31 %	580 006	579 006
Poistot ja arvonalentumiset	-215 813	-249 758	-246 053	1 %	-272 822	-257 517
Tilikauden tulos	151 439	89 787	199 933	123 %	307 184	321 489

Vastuhenkilö: Tekninen palvelupäällikkö

Vastualueen toiminta:

Vesilahden vesi- ja viemärlaitoksen operoinnista vastaa Lempäälän Vesi Oy Vesilahden kunnanvaltuuston 26.3.2018 hyväksymän operointisopimuksen mukaisesti. Lempäälän Vesi Oy

huolehtii vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella laatuvaatimukset täyttävän talousveden saatavuudesta sekä jätevesien poisjohtamisesta ja asianmukaisesta käsittelystä. Vesilahden kunta vastaa uusien kaava-alueiden vesihuoltolinjojen suunnittelusta ja rakennuttamisesta sekä olemassa olevan verkoston ja muun kiinteän omaisuuden kunnostamisesta saneeraussuunnitelmien mukaisesti.

Toimintaympäristö ja näkemys tulevast:

Vesihuoltolaitoksen toimintaa ohjaavat vesihuoltolainsäädännön vaatimukset sekä tavoitteet turvallisen ja toimintavarmen vesihuollon varmistamisesta kohtuullisin kustannuksin. Vuonna 2027 Vesilahden jätevedet puhdistetaan kokonaisuudessaan Tampereen seudun keskuspuhdistamolla. Vesihuollon toimintavarmuuden ja kapasiteetin turvaaminen edellyttää verkoston kunnan suunnitelmallista ylläpitoa ja saneerausinvestointien jatkamista.

Vuotovesien hallintaan tulee panostaa entistä enemmän, sillä verkostoon päätyvät ylimääräiset vedet kuormittavat viemäriverkostoa ja jätevedenpuhdistusta sekä vähentävät verkoston kapasiteettia. Vuoden 2026 loppupuolella tehtävien vuotovesiselvitysten perusteella voidaan tarkentaa tarvittavia toimenpiteitä ja kohdentaa saneerauksia tarkoituksenmukaisesti. Vuotovesien vähentäminen on keskeinen keino vastata tulevaisuuden kapasiteettitarpeisiin ja parantaa vesihuollon toiminnan tehokkuutta.

Vesihuollon kustannuksiin kohdistuu edelleen paineita muun muassa energian, materiaalien ja muiden ylläpitopanosten hintakehityksen vuoksi. Operointisopimuksen mukainen maksujen korotusohjelma vuosille 2025–2028 on voimassa. Tulevien vuosien aikana tulee lisäksi sopia vuodesta 2029 eteenpäin sovellettavasta perus- ja käyttömaksujen määräytymismallista. Vesihuollon talouden suunnittelussa on tärkeää varmistaa, että maksut kattavat toiminnan kustannukset ja mahdollistavat verkoston pitkäjänteisen kunnossapidon sekä tarvittavat saneerausinvestoinnit.

Informatiiviset tunnusluvut, vesihuoltolaitos:

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Putkistomäärät (km)	80,5	81	82	82	82
Putkirikot (kpl)	1	0	0	0	0
Saneerattu putkisto (m)	0	50	50	50	50
Hukkavesi %	13,3	5	5	5	5
Liittyneiden kiinteistöjen määrä	1 125	1140	1165	1190	1215

Informatiiviset tunnusluvut, viemärilaitos

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Putkistomäärät (km)	89,6	90	91	91	91
Putkirikot (kpl)	0	0	0	0	0
Saneerattu putkisto (m)	0	50	50	50	50
Hukkavesi %	37	27	35	30	30
Jätevedenpumppaamoiden määrä	42	41	44	44	45
Liittyneiden kiinteistöjen määrä	1 053	1 060	1085	1110	1135